

mener nemlig, at saa kom der den rette Balance i Tingene. $3\frac{1}{2}$ pCt. er jo, hvad den danske Stats Penges koster den selv. Hvis vi tænkte os, at Staten anlagde Havnen, vilde et Anlæg af en Havn paa 4 Mill. Kr. i Forrentning koste omtrent det Beløb, og saa staar der paa den anden Side den Gevinst, Staten har, nemlig den, at det fremmede Selskab overtager Risikoen. Den Gevinst, det fremmede Selskab har, er Muligheden for den yderligere Gevinst. Disse to Ting kunne omtrent maales mod hinanden, men jeg mener, at hvis vi komme ned til væsentlig lavere Anlægsomkostninger end 4 Mill. Kr., vil Kontrakten blive væsentlig mindre gunstig for den danske Stat. Derfor kunde jeg ønske Forslaget formuleret anderledes i den Retning, end fket er. En anden Ting, som ogsaa maa tages under Overvejelse, er de indirekte Bekostninger, som Anlægget af denne Havn vilde medføre for Staten. Her mener jeg ganske vist, man temmelig rolig kan se bort fra den eventuelle Statssubvention, der skal gives til Farten med Smør og Flæsk fra Sandnæshage til England, det lader jeg for mit Bedkommende i hvert Fald med No ligge, men de indirekte Udgifter for Staten, som vilde komme som Følge af dette Havneanlæg, hvis det lyktes, og som man maa tænke paa, er Omkostninger til Jærnbaneanlæg. Selv om der her ikke bliver Tale om en almindelig Trafikhavn, men kun om en Fisserihavn, maatte det dog være en Fisserihavn, der blev et virkeligt Centrum for den nordlige Del af Vestkystens større søgaende Fiskeri, og en saadan Havn vil ikke kunne komme til at gøre blot tilnærmelsesvis den Gavn, den skulde, hvis den ikke ved Jærnbaneanlæg blev sat i Forbindelse med Omverdenen. Nu kunde man tænke sig forskellige andre Anlæg, som denne Havn maatte medføre, og det maatte overvejes nærmere, hvilke indirekte Udgifter det vil medføre for Staten, ikke fordi jeg mener, at disse Overvejelser i og for sig maa affrække os, men disse Udgifter maa dog tages med i Betragtning, naar man overvejer, hvad man inblader sig paa. Ligeledes vil jeg for mit Bedkommende slutte mig til en Udtalelse, der er fremkommen fra det ærede Medlem for Ringkøbing (S. C. Christensen) med Hensyn til mere forudseende Foranstaltninger vedrørende Grundene om den ny Havn, end man i sin Tid havde set Dje ved Esbjerg. Det, som fket der, er et affrækkende Eksempel for Fremtiden, og dette Eksempel skal ikke være givet os, uden at vi drage Bære deraf. Men i det hele og store er jeg altsaa glad ved dette Forslag og mener, at det ærede Med-

lem for Risted har fortjent ikke alene Fiskernes, men ogsaa dette Tings Tak, fordi han saa energisk har taget denne Sag op, og ligeledes fortjener den højtærede Minister Tak, fordi han har fremmet Sagen saa hurtigt og ikke har villet tage det, som jeg ogsaa mener, ret tunge Ansvar paa sig, at han skulde være en Hindring for Sagens Gennemførelse. Nu ligger Sagen i Rigsdagens Haand, og jeg mener, at det er Rigsdagens Pligt saa vel at arbejde med al den Velvilje, som det store Formaal kræver, som tillige med den Kritik, som Hensynet til Statskassens Tarv og Hensynet til en i alle Maader forsvarlig Løsning af den store Opgave kræver.

Rolle: Det er jo gennemgaaende kun velvillige Udtalelser, der ere faldne over for det foreliggende Forslag. Jeg skal tillade mig at imødegaa nogle enkelte Betænklichkeiten, der ere htrede med Hensyn til dels selve Havnen dels de Betingelser, den tilbyder med Hensyn til Kollighed. Det blev hrtet af det ærede Medlem for Ringkøbing (S. C. Christensen), at der rimeligvis ikke vilde blive megen No i denne Havn. Jeg skal med Hensyn til dette Punkt citere en Udtalelse fra Betænkningens Side 35, hvor der staar: „Den foreslaaede Form frembyder den Fordel, at man er i smult Banded, saa snart man er i Havnen, saaledes at Skibene med Lethed enten kunne ankre op eller fortsætte deres Vej til det indre Parti“. Det er saaledes, som ogsaa fremhævet af det ærede Medlem for Rjøbenhavns 6te Valgkreds (Hammerich), at Formen af Havnen betinger No i Havnen. Naar Havnen har den Bredde, som her er foreslaaet, og en Bølge kommer ind gennem en Munding af den her foreslaaede Bidde, og den tillige har den opgaaende Grund at løbe sig død paa, og den saa løber ud til Siderne under de aabne Viadukter, vil der ikke blive noget Tilbageflag i Havnen saaledes som ved Fisserihavnen, hvor der ved nordostlige Vinde er temmelig kraftigt Tilbageflag af Søen, som giver Uro i Bøstfærerne. Den Bevægelse, der vil blive i Havnen, vil være uden Gene for Fartøjernes Sikkerhed, og det er jo ikke Meningen, at man skal holde Val om Vord. Jeg skal anføre et Eksempel paa, med hvor smaa Foranstaltninger der kan tilvejebringes Væ paa en aaben Kyst, saaledes at Døtsfartøjer kunne dræge op og ligge til Ankers inden for disse beskyttende Værker. Der findes paa Sydvestsiden af Bornholm Nordvest for Dueodden ved Vlaaens Udlob tre Stenkastninger, som Fisserne med egne Hænder have tilvejebragt parallelt med Land.